

AKRİL - METAL BAĞLANTISINA RETANSİYON ŞEKİLLERİ VE POLİMERİZASYON TEKNİKLERİNİN ETKİLERİ

EFFECTS OF RETENTION DESIGN AND POLYMERIZING TECHNICS ON METAL - ACRYLIC BONDING.

Erdal POYRAZOĞLU (*), Çetin SEVÜK (**), Yasemin FOROOZESH (***) , Erhan ÖCALAN (****)

Anahtar Sözcükler: Retansiyon, polimerizasyon, metal-akril bağlantısı

Akrilikin metale mekanik olarak bağlantısında retansiyon şekillerinin yanında muflalama ve basıncı tencere-de tek ve çift polimerizasyon tekniklerinin etkileri incelenmiştir.

Mesing metal alışından hazırlanan çubuklar üzerine halka ve inci şeklinde retansiyonlar konarak Biocent K + B 75 akrilik maddesi polimerize edilmiş ve basınç altında dirençleri ölçülmüştür.

Deneysel sonucunda halka ve 3 lü inci retansiyonlar muflalama tekniğinde en yüksek değerleri göstermiş, çift polimerizasyon tekniği akrilik bünyesinde değişime neden olarak kırılganlığını arturdığından en düşük değerlerin elde edildiği teknik olarak ortaya çıkmıştır.

Key words : Retention, polymerization, metal-acrylic bonding

The effect of mechanical retention of acrylic resins on metal alloys due to polymerization technics and different retention designs was investigated.

On cylindrical casting wax loop and double-tripple pearl retentions were mounted and they were cast of brass.

Biocent K + B 75 material was chosen as acrylic resin. Polymerization of acrylic resin was completed by applying the technics of; a) flasking, b) single, and c) double polymerizing in pressure polymerizing apparatus. Shear stress analyses was made with pressure machine and numerical values were calculated.

Experiments showed that cylinders with acrylic resin having loop and triple pearl retentions polymerized by flasking technic showed maximum values. Double polymerizing technic showed minimum values due to physical changes of acrylic resin structure.

Sabit protezlerde metal alaşımı üzerine uygunlanan akrilik reçinesinin değişik şekillerdeki retansiyonlarla mekanik olarak tutunduğu bilinmektedir.

Örneğin, Johnston Phillips ve Dykema akrilik gelecek metal yüzeyinde dik ve çevresel olarak halka şeklinde retansiyonlar uygulamışlardır,(4)

Gearny, metal - akrilik kuronlarda çubuk, inci ve pencereli sistemlerden bahsetmiş ve derin undercutların tutuculuğu artırıldığını vurgulamıştır,(3)

Stananought, mum maket üzerine inci şeklindeki retansiyonların serpiştirilmesi dephinmiş, akrilik reçi-

nesi için daha fazla yer sağlamak amacıyla dökümde sonra incilerin üst yaralarının möllenerek kaldırılabilceğini açıklamıştır, (5).

Blakeslee, Renner ve Shiu mum maket üzerinde pencere açılmasını, yeterli derilgin varlığında da halka şeklinde retansiyonların da ilave edilebileceğini söylemişlerdir, (1).

Retansiyon şekillerinin farklılığı yanında son yıllarda üretilen akrilik reçinelerinin polimerizasyon teknikleri de geliştirilmiştir. Önceleri kullanılmakta olan klasik muflalama tekniğine ilaveten geliştirilen basıncı tencere ve serbest modelaj tekniğiyle akrilikin bir kaç kez polimerizasyonu mümkün olmuş ve modelaj yöntemleri kolaylaştırılmıştır.

I. IV. Uluslararası Dişhekimliği Haftası Türk Dişhekimliği Onuncu Milli Kongresi 4-11 Ekim 1980 İstanbul'da
tbliği edildi.

(*) Prof. Dr. İ. Ü. Dişhek. Fak. kuron-köprü protezi B.D.

(**) Doç. Dr. İ. Ü. Dişhek. Fak. kuron-köprü protezi B.D.

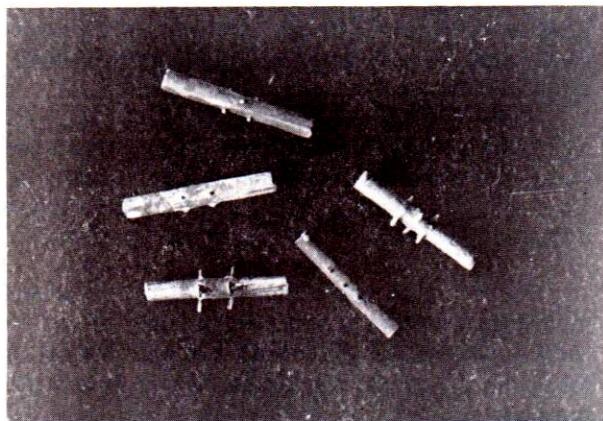
(***) Uz. Dr. İ. Ü. Dişhek. Fak. kuron-köprü protezi B.D.

(****) Dişhekimi

Bu faktörler ve değişkenlikler ışığında biz de, küre ve halka şeklindeki retansiyonların mufla, basınçlı tencerede tek ve iki kez polimerizasyon tekniklerine göre, metal-akril bağlantısındaki etkinliklerini araştırmayı düşündük.

GEREÇ - YÖNTEM

2 mm çapında standart çubuk döküm mumundan 2,5 cm uzunluğunda 27 adet çubuk hazırlandı. Çubuklar üzerine özel yapıştırıcı ile 0,4 mm çapında ikili ve üçerli gruplar halinde küre, aynı çapta 0,4 mm kalınlığındaki standart döküm mumdan ikili halkalar yapıştırdı, (Şekil 1).

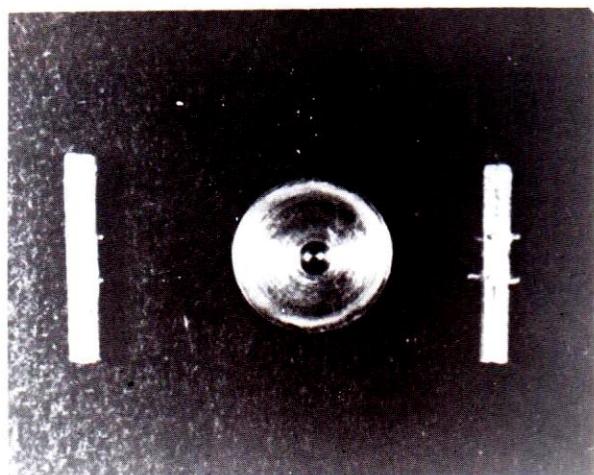

Şekil 1. Dökümden önce ince ve halka retansiyonları taşıyan deney çubukları

Hazırlanan örnekler revetmana alınarak, birlikte, mesing alaşımından dökündü. Çubukların alt kısımlarına aynı çapta ve çubuğu oturmasını sağlayacak statifler tornadan çekilerek hazırlandı, (Şekil 2).

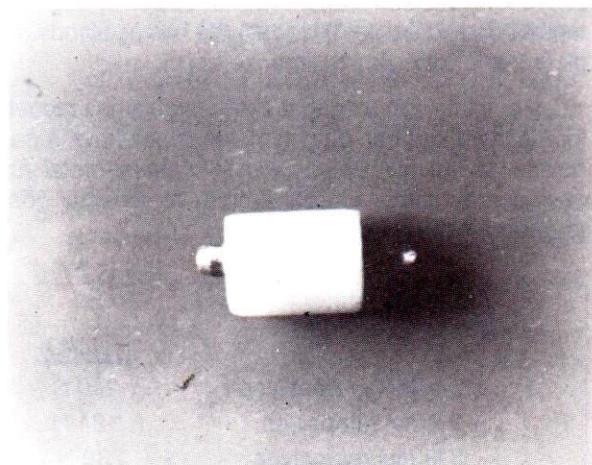
Retansiyonlu deney çubukları üzerine uygulanacak akrilik, Bident K + B 75/ De-trey olarak seçildi. (2)

a) Muflalama tekniği ile polimerize edilecek modeller, çubuklar üzerine önce 0,4 cm kalınlığında çevre pembe modelaj mum sarılarak, daha sonra hepsi aynı muflaya alınarak hazırlandı. Mumu eliminasyonundan sonra firmanın verdiği ölçüler doğrultusunda akrilik toz-likiti karıştırılarak izole edilen alçı içine hamur halinde uygulandı. Telefon kağıdı ile ön kontrolü yapılan örnekler daha sonra pres altında 4 dk. bekletildi. Bu süreyi takiben brite alınarak soğuk su dolu kaynatma kazanına kondu. 30 dakikada

Şekil 2. Tornadan çekilerek hazırlanan statifler

100°C' ye çıkacak şekilde ısıtlarak 30 dk. süreyle kaynatıldı. Kaynatma kazanı oda ısısında soğumaya terkedilerek örnekler mufladan çıkartıldı ve çapakları temizlendi, (Şekil 3).

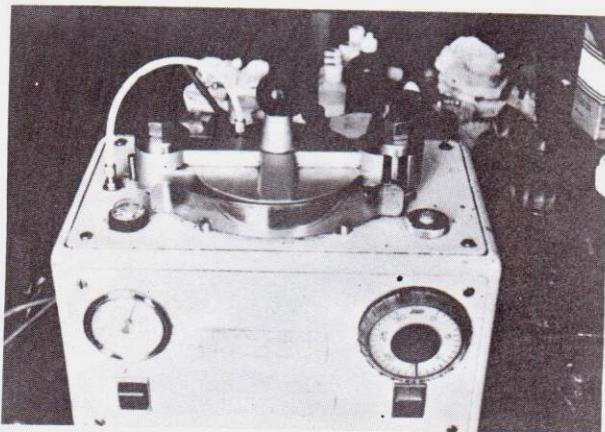

Şekil 3. Akrilik reçinesi pişirilmiş deney örneği

b) Serbest modelaj tekniğiyle polimerize edilecek modeller, çubuklar üzerine 0,4 cm kalınlığında ve firmanın verdiği ölçüler doğrultusunda akrilik toz-likiti karıştırılarak hamur halinde uygulanarak hazırlandı. Modeller Bident-Extramat/Detrey basınçlı tencere-sine konarak su içinde 93°C ve 6 Atü basınç altında 30 dakika süreyle polimerizasyona tabi tutuldu, (Şekil 4).

c) Serbest modelaj tekniğine göre hazırlanıp 2 kez polimerize edilecek modeller ise önceki uygula-

BULGULAR

Şekil 4. Basınçlı tencere (Extramat / De Trey)

maya, (b), göre basınçlı tencerede polimerize edildikten sonra, bütün akrilik yüzeyinden çepçe çevre 1 mm mölle kaldırılarak akril kalınlığı 0.3 cm. indirilip üzerinde yeni karışım ilave edilerek 0.4 cm kalınlığa çıkartılarak hazırlandı. İlave edilen yeni karışımın polimerizasyonu için tekrar Biodent-Extramat/Detrey basınçlı tenceresine kondu ve 93°C da 6 Atü basınç altında 30 dk. süreyle ikinci kez polimerize edildi.

Her teknik için 3'er adet akrilik uygulamalı modeller statiflere konarak basınç makinasında kayma deneyine tabi tutuldu. Basınç, akrilik bölgeler metal yüzeyinden ayrılmaya kadar artırıldı ve sonuçlar göstergeden tesbit edildi.

2'li halka, ikili ve üçlü inci retansiyonlar şeklinde hazırlanan metal çubuklara a) Muflalama, b) Basınçlı tencerede tek ve çift polimerizasyon tekniklerine göre akrilik uygulamasıyla elde edilen deney örneklerine basınç makinasında kayma deneylerinin yapılması sonucunda elde edilen değerler aşağıda gösterilmiştir; (N= Newton)

TARTIŞMA

Deneylerden elde edilen bulgular incelendiğinde en yüksek değerlerin 2 li halka ve üçlü inci retansiyon şekillerinde muflalama tekniğiyle hazırlanan modellerde olduğu görülmektedir, (240 N ve 230 N).

Buna karşılık en düşük değerler, 2 li halka retansiyonda tek polimerizasyon tekniğinde ve 2 li inci retansiyonda çift polimerizasyon tekniğinde görülmektedir, (120 N ve 130 N).

3 Değişik retansiyon şeklärinden 3 lü inci retansiyonun genel olarak hem avantajlı olduğu izlenmekte, bunu 2 li halka retansiyon takip etmekte, daha düşük değerlere ise 2 li inci retansiyonda rastlanmaktadır.

Polimerizasyon teknikleri incelendiğinde muflalama tekniğinin ilk sırada, tek polimerizasyon tekniğinin ikinci sırada olduğu görülmektedir. Çift polimerizasyon tekniğinin ise en dezavantajlı teknik olduğu anlaşılmaktadır.

a) Muflalama tekniği:

	<u>I. Deney</u>	<u>II. Deney</u>	<u>III. Deney</u>	<u>Ortalama</u>
2 li halka retansiyon	240 N	242 N	238 N	240 N
2 li inci retansiyon	184 N	184 N	186 N	185 N
3 lü inci retansiyon	230 N	229 N	232 N	230 N

b) Basınçlı tencerede tek polimerizasyon tekniği:

	<u>I. Deney</u>	<u>II. Deney</u>	<u>III. Deney</u>	<u>Ortalama</u>
2 li halka retansiyon	119 N	123 N	118 N	120 N
2 li iinci retansiyon	158 N	154 N	153 N	155 N
3 lü inci retansiyon	213 N	215 N	218 N	215 N

c) Basınçlı tencerede çift polimerizasyon tekniği:

	<u>I. Deney</u>	<u>II. Deney</u>	<u>III. Deney</u>	<u>Ortalama</u>
2 li halka retansiyon	176 N	178 N	174 N	176 N
2 li inci retansiyon	127 N	131 N	132 N	130 N
3 lü inci retansiyon	169 N	168 N	173 N	170 N

SONUÇ

- 1) Metal-akrilik olarak hazırlanacak protezlerde halka veya 3 lü inci retansiyonlar kullanılması avantajlı olmaktadır.
- 2) Aynı birim alan içerisinde yerleştirilen 2 li inci retansiyonlar gerekli tutuculuğu sağlayamamaktadır.
- 3) Akrilik polimerizasyon tekniği olarak muflalama veya tek polimerizasyon teknikleri, çift polimerizasyon tekniğine göre daha avantajlı olmaktadır.

4) Akriliğin çift polimerizasyon esnasında iki kez basınç altında kalması direncinin azalarak kırılganlığının artmasına neden olduğu izlenimini vermekte- dir.

5) Retansiyon incilerinin yüzeyde ve şekilli dağılmaları gerektiği daha detaylı bir araştırmaya saptanmalıdır.

KAYNAKLAR

- 1) Blakeslee R., Renner R., Shiu A., : *Dental Technology*, Mosby Co., 1980
- 2) Dimberio R., D.,: *A new Crown and Bridge Veneering Material*, Quintessence of Dental Technology, 3:4, 1-7, 1979
- 3) Gearny A., : *Removable Clousure of the Interdental space (C.I.S)*, Quintessence Books, Berlin, 1982.
- 4) Johnston J., Phillips R., Dykema R., : *Modern practice in crown- and bridge prosthodontics*, 3 rd ed, Saunders Co., 1971.
- 5) Stananought D.,: *Laboratory Procedures for inlays, crown and bridges*, Blackwell Scientific Pub., Oxford, 1975.

YAZIŞMA ADRESİ

PROF. DR. ERDAL POYRAZOĞLU
İ.Ü. DİŞHEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KURON-KÖPRÜ PROTEZİ B. DALI
34390 ÇAPA - İSTANBUL